

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
mr. R.F. Berck
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 25 mei 2009

**Betreft: Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde
van Belastingadviseurs op de vijfde Nota van Wijziging bij het wetsvoorstel
Fiscaal stimuleringspakket en overige fiscale maatregelen, kamerstuk 31 301**

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft kennis genomen van de vijfde Nota van Wijziging bij het wetsvoorstel Fiscaal stimuleringspakket en overige fiscale maatregelen, kamerstuk 31 301 (hierna de Nota). In de Nota heeft de staatssecretaris van Financiën in artikel IJK voorgesteld het maximum van de vergrijpboete op niet aangegeven vermogen in box 3 van 100% naar 300% te verhogen.

De Orde wenst ten aanzien van dit voorstel het volgende op te merken.

Vanzelfsprekend stemt de Orde in met de opmerking van de staatssecretaris in de Toelichting, onderdeel I Algemeen dat het niet aangeven van vermogen bij de Belastingdienst een maatschappelijk onaanvaardbaar verschijnsel is, aangezien de zogenaamde zwartsparenders de door hen verschuldigde belasting weigeren te betalen ten koste van andere belastingplichtigen die wel aan hun verplichtingen voldoen. De Orde meent dan ook dat het verschijnsel van zwartsparen krachtig tegengegaan dient te worden. Niettemin leeft bij de Orde de vraag of het voorstel in de Nota de daarvoor aangewezen weg is. Zij merkt in dat verband het volgende op.

De relevantie van het onderscheid dat in dit wetsvoorstel wordt gemaakt tussen zwartsparen en overige belastingfraude, ontgaat de Orde. De Orde onderschrijft dan ook het commentaar van de Raad van State dat de verhoging van het maximum van de boete op zwartsparen in principe niet geïsoleerd kan worden gezien en dat van het wetsvoorstel impliciet het signaal uitgaat dat bijvoorbeeld zwartwerken of carrouselfraude als minder ernstig wordt beschouwd dan zwartsparen. De Orde acht dit signaal in hoge mate onwenselijk. De redengeving van de staatssecretaris, te weten dat box 3 inkomen relatief eenvoudig buiten het zicht van de Belastingdienst kan worden gehouden, overtuigt de Orde dan ook niet.

In dit verband wijst de Orde er op dat het ontduiken van box 3 inkomen zich in vele vormen kan voordoen. Het wetsvoorstel bestrijkt niet alleen de zwartsparder die rechttoe rechtaan zijn geld op een buitenlandse bankrekening zet, maar ook degenen die bijvoorbeeld (incourante) bezittingen te laag waarderen. De Orde vermag niet inzien dat dit gedrag zwaarder dient te worden bestraft dan belastingfraude en ontduiking in box 1, wat ook kan bestaan uit te lage waardering van vermogensbestanddelen.

Ook wijst de Orde erop dat in dit wetsvoorstel de eenvoudige vorm van ontduiking van box 3 inkomen zwaarder worden bestraft dan de meer complexe vormen. In plaats van rechtstreeks geld op een buitenlandse rekening te zetten kan de belasting ook ontdoken worden door het verbergen van vermogen via een buitenlandse rechtsvorm waarvan het aanmerkelijk belang vervolgens niet wordt aangegeven. Ook met betrekking tot deze en andere vormen van 'boxhoppen' vermag de Orde het in dit wetsvoorstel gemaakte onderscheid in maximale boete niet inzien.

Voorts merkt de Orde op dat ook het argument dat de boete van 100% -zijnde maximaal 1,2% van de gemiddelde rendementsgrondslag- niet toereikend zou zijn, haar niet overtuigt. De hoogte van de boete is immers een rechtstreeks gevolg van de per 2001 ingevoerde box 3 heffing waarbij belastingheffing over vermogensbestanddelen plaatsvindt over een forfaitair berekend rendement. Dat de belastingheffing ter zake beperkt wordt tot 1,2% is de keuze van de wetgever toentertijd geweest. Het gaat dan niet aan om selectief de materiële heffing te vergroten door middel van een procentueel veel hogere boete. In ander verband, met name bij de toepassing van verdragen, heeft de Regering telkenmale benadrukt dat de 1,2% heffing een inkomstenbelasting is, zij het op forfaitaire basis. Bij zwartsparen zit het probleem dan ook in de ontdoken forfaitaire heffing en niet in de omvang van het vermogen als zodanig.

Tevens merkt de Orde in dit kader nog op dat uitgaande van het forfaitaire rendement van 4% de heffing van belasting inclusief de boete kan oplopen tot 4,8%, zoals ook de staatssecretaris voorrekenet in de Toelichting op de Nota. Dit is dus meer dan het te belasten box 3 inkomen. Dit acht de Orde disproportioneel en de Orde is het daarom oneens met een verhoging van de boete naar 300%.

Het bovenstaande klemt temeer als de werkelijk genoten inkomsten –hetgeen in het huidige economische klimaat te verwachten is- minder zijn dan het forfaitaire rendement van 4%. In dit kader wijst de Orde nog op de omstandigheid dat in het wetsvoorstel bewust geen onderscheid wordt gemaakt tussen box 3 inkomen dat in het buitenland of in Nederland is opgekomen en de opmerking van de staatssecretaris in dat kader dat het verstoppert van vermogen in de spreekwoordelijke oude sok niet minder ernstig is dan het stallen van vermogen in het buitenland. De hierboven gemaakte opmerking over de disproportionaliteit van de boete geldt naar de mening van de Orde zeker voor vermogen dat in Nederland in de spreekwoordelijke oude sok wordt bewaard. Gezien de renseigneringsverplichting die de nationale banken hebben, zal dit Nederlandse vermogen in veel gevallen vermogen betreffen waarmee geen inkomsten worden gegenereerd.

Tot slot verwijst de Orde naar de Toelichting op het wetsvoorstel waarin de staatssecretaris melding maakt van de bevoegdheid die de inspecteur heeft om met toepassing van het Besluit

Bestuurlijke Boeten Belastingdienst (hierna: BBBB) de boete te matigen op basis van de individuele omstandigheden. Als strafverminderende omstandigheid noemt de staatssecretaris daarbij de wanverhouding tussen de ernst van het feit en de boete die voortvloeit uit dit feit. Naar de mening van de Orde is dit een loze opmerking. Immers, eerder in de Toelichting gebruikt de staatssecretaris het niet in verhouding staan van de vergrijpboete tot de ernst van het beboetbare feit juist als argument vóór het invoeren van de verhoging. Dat onder deze omstandigheid een inspecteur in een individueel geval de eerder genoemde wanverhouding zal aangrijpen als strafverzachende omstandigheid, is naar de mening van de Orde illusoir.

In dit verband merkt de Orde op dat niet duidelijk is hoe dit wetsvoorstel zich verhoudt tot paragraaf 25, leden 2 en 3 van het BBBB waarin is bepaald dat de inspecteur in geval van grove schuld een boete van 25% en in geval van (voorwaardelijke) opzet een boete van 50%, oplegt. Dat geldt ook voor de vraag hoe dit wetsvoorstel zich verhoudt tot paragraaf 8, lid 8 BBBB, waarin staat dat de ernst van de te beboeten gedraging aanleiding kan geven de op grond van paragraaf 25, leden 2 en 3 BBBB te verhogen tot maximaal 100%. Meer specifiek wijst de Orde op de onduidelijkheid dat deze verhoging kan worden toegepast indien er sprake is van listigheid, valsheid of samenspanning in relatie tot de motivering van de staatssecretaris dat het wetsvoorstel betrekking heeft op inkomen dat relatief eenvoudig buiten het zicht van de Belastingdienst is te houden.

Al met al komt de Orde tot de conclusie dat de verhoging van de vergrijpboete op niet aangegeven inkomen uit box 3 te geïsoleerd wordt beschouwd en dat de verhoging in deze vorm niet moet worden ingevoerd.

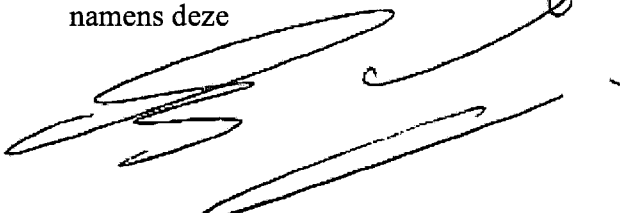
De Orde acht het aanbevelenswaardig deze verhoging mee te nemen in de door de staatssecretaris in het Nader Rapport aangekondigde fundamentele herziening van het fiscale boeterecht. Hierbij onderschrijft de Orde tevens het commentaar van de Raad van State dat een wetwijziging als de onderhavige niet dient 'mee te liften' als een onderdeel van de vijfde nota van wijziging bij het voorstel tot wijziging van de Invorderingswet 1990 en andere fiscale wetten.

Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

mr. drs. S.A.W.J. Strik
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen